

Femtio spelmän från tre län gladde stor publik på stämman i Brevens bruk

Den årliga spelmansstämman i Brevens bruk, då spelmän från Närke, Östergötland och Södermanland brukar samlas för att spela och ha trevligt tillsammans, inleddes också i år med att de över 50 spelmännen tågade genom det i festlig sensommardräkt skrudade bruket ner mot festplatsen, där man sedan spelade ut all sin inneboende livsglädje och gladde de omkring 500 åhörarna med sina fiolers väljud.

I år var det Södermanlands spelmansförbund, som stod för ledningen för stämman med sin duktige ordförande folkskollärare Gustaf Wetter i spetsen. Omedelbart efter framkomsten till estraden vid festplatsen tog han ledningen över alla de femtio spelmännen och så fick man redan från början upp spelglädjen i några allspelslåtar. Jägmästare Johan Gripenstedt tog sedan, till orda

och hälsade spelmännen välkomna till det på traditioner så rika Brevens bruk. Gustaf Wetter tackade för den hjärtliga välkomsthälsningen och erinrade om att även Brevens bruk hade haft spelmän. Så sent som vid förra årets stämman var 91-årige Anders Petter Österlund närvarande och gladde alla med att spela ett par låtar. I år har han lämnat detta jordelivet och med några minnesord ned-

tecknade hr Wetter hägkomster och minnen från den gamle spelmannen. Stämmingsfullt spelade sedan närkesspelmännen Bertil Rydberg och Ragnar Forsgren "Sorgen och glädjen vandra tillsammans" till minne av den bortgångne Österlund.

Närkes spelmansförbund fick sedan ta hand om underhållningen, vilken de inledde med en vacker brudmarsch. Så fortsatte de att under Bertil Rydbergs ledning spela en trestegsvals från Värmland gjord av den glade spelmannen "Jonas på Näset". Närkesspelmännen avslutade sin avdelning med en polska från Kumla.

Så blev det östgötaspelmännens tur att stämman sina fioler och spela några låtar. Stor lycka gjorde tvillingbröderna Axel och Anders Hellström, som spelade enstämmiga låtar så skickligt på sina fioler, att man kunde tro, att det var en enda spelman. Så var det ursprungliga sättet att framföra låtar. Radiotjänst har också uppmärksammat de två bröderna och låtit dem få göra några inspelningar för deras arkiv.

Sörmlänningarna inledde sitt program med att spela en låt, som förr i världen var obligatorisk på alla bondbröllop. Det var en "skänklåt", som man spelade när skålen för brudparet skulle skänkas i. Mycket vackert spelade man också en visa från Tystberga, varefter två flickor visade att återväxten på spelmän i Sörmland är räddad genom att på ett trevligt sätt framföra ett par låtar.

Vad skulle en spelmansstämman vara, om inte också man fick se litet folkdans. Denna gång var det ett folkdanslag från Katrineholm, som visade, att folkdanstraditionerna lever kvar också bland våra dagars ungdomar. Det var

Gustaf Wetter med veteranerna i Sörmlands spelmanslag. Här ses från vänster 75-årige Ivar Boström, 78-årige Rikard Larsson, som upptäcktes för ett par år sedan vid en spelmansstämman och befanns kunna en hel del låtar som inte förut var upptecknade. Det blev en fyndgruva för Gustaf Wetter. Till sist Erik Andersson, efter vilken också många låtar upptecknats.

trevligt att se dem genomföra alla de invecklade turerna med sådan skicklighet och inneboende dansglädje. Denna smittade också av sig på åskådarna, som också fick vara med och dansa folklekar under pausen.

Så blev det dags för spelmännen att stämman fiolerna igen och under Wetters ledning spela några allspelslåtar. 78-årige Rikard Lars-

son och Ernst Persson framförde ensamma ett par låtar. För ett par år sedan upptäcktes Rikard Larsson av Gustaf Wetter vid en spelmansstämman, och sedan har han fått uppteckna ett 15-tal låtar efter honom.

Så blev det allspel igen varefter den strålände vackra och väljudande spelmansdagen i Brevens bruk var tillända.

Folkdanslaget från Katrineholm underhöll publiken med tjugiga danser. Här ses ett par svänga om i dansen.

Båt sjönk i Bottenviken *mm 28/8 1961*
Okänt föremål i vattnet